

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Varius sensus Scripturæ per accomodationem. c. 5. [i.e.6]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

audietis, & non intelligetis, & videntes videbitis, & non videbitis, inaccessatum est enim cor populi huius. Quem locum ex limbo eodem modo recitari ab Euangelista. Constat enim fuisse commune, & natium vitium obdurationis populo Israel, quod multo antea testatus fuerat Dominus Exodi 22. 33. & alibi his verbis: Populus iste dura cervix est. Quare mirum non est, si hoc idem vitium in Iudæos, quibus Christus loquebatur, quasi naturaliter esset transfusum, sicut de peccato hypocritis dicebamus, ut ita in illis recte diceretur impleta prophetia Isaia in eum sensum, quo superius testimoniū explicauimus. Propheta enim vitium hoc Iudæis sui temporis ita tribuebat, ut commune esse populo diceret, ac proinde quasi natium; quare quodammodo etiam prophetauit, quod Christo prædicanti illorum posteris, euentum erat.

Huius vitij quasi hæreditaria transfusio in eo populo 4. Reg. cap. 17. pulchre describitur: Et testificatus est Dominus in Israel, & in Iuda per manū omnium prophetarum, & videntium dicens: reuerimini a vjs vestris pessimis, &c. qui non audierunt, sed indurauerunt cervicem suam iuxta cervicem patrum suorum. qui noluerunt obedire Domino Deo suo, & Stephanus in Actis Apostol. cap. 7. inquit: Dura cervix, & incircumcisi cordibus, & auribus, vos semper Spiritui sancto resististis; sicut patres vestri & vos: & Dominus Luc. 11. Profecto testificamini quod consentitis operibus patrum vestrorum, quoniam ipsi occiderunt eos, scilicet Prophetas, vos autem occidere vultis dominum prophetarum, de quibus Matthæus 23. cap. dixit: Verumamen implere mensuram patrum vestrorum, de quo testimonio plurā l. 3. de Adoratione disput. 3. c. 5.

CAP. VI.

Variis vsus Scripturæ per accommodationem.

15. **O**bservandum tamen est hoc genere tractandi Scripturam per accommodationem non solum posse usurari verba, & sententias, sed etiam afferri exempla, & historias ad suadendam virtutem, & vitia detestanda. Quomodo autem verbo accommodatio fiat, ex dictis perspicuum est: historiarum vero tunc per accommodationem afferuntur, quando ita solā ad exemplum deseruiunt, ut in illis rebus gestis ex intentione Spiritus sancti non sit mystica aliqua significatio, de qua disp. 15. dicemus, & hæc est vna differentia inter historiam, quæ sensum mysticum continet, & eam, quæ per accommodationem in exemplum affertur: altera est, quod mysticus sensus semper continetur in historia diuersæ rationis, exemplum vero ex rebus eiusdem naturæ solet interdum per accommodationem adduci.

De hoc genere accommodationis intelligitur illud ad Rom. 15. Quæcumque enim scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam, & consolationem Scripturarum spem habeamus. Ut enim Paulus persuaderet Romanis, vniquemque placere proximo suo in bonum, adduxit exemplum Christi, Qui non sibi placuit, &c. Et statim subiungit verba, quæ retulimus. Christi autem exemplum solū letuit per accommodationem: nobis namque, ut inquit Petrus 1. Epist. cap. 2. reliquit exemplum, ut sequamur vestigia illius; & tamen in Christo, ut in figura non continebatur id, quod Paulus suadere curabat, tanquam mysticus sensus. Eodem modo intelligitur illud 1. ad Corinth. 10. Omnia in figura contingebant illis, scilicet Iudæis: quoniam enim

ibidem refert Apostolus, Iudæos in Moyse baptizatos esse in nube, & in mari, & omnes eandem etiam spirituales manducasse, & eundem potum spirituales bibisse de petra, quæ erat Christus, in quibus mysticum sensum baptismi, & Eucharistie non possumus non intelligere: id tamen, quod inferius subdit, Omnia in figura contingebant illis, non ad hos mysticos sensus, sed ad illud, quod proxime præcesserat, refertur, videlicet, Sed non in pluribus eorum beneplacitum est Deo. Nam prostrati sunt in deserto: continuo namque subiungit. Hæc autem in figura facta sunt nostri, ut non simus concupiscentes malorum, neque idololatra efficiamini. Sicut quidam ex ipsis. Plura etiam alia recenset supplicia, quibus enumeratis repetit illa verba: Hæc autem omnia in figura contingebant illis, scripta sunt autem ad correptionem nostram. Paulus igitur eo loco non intelligit per figuram, eam, quæ continet mysticum sensum, sed exemplum, quod per accommodationem plurimum valet ad suadendam, idcirco dixit, Ad corruptionem nostram.

CAP. VII.

Quomodo Scriptura per accommodationem utilis sit ad arguendum.

Ex dictis licet colligere id, quod ad nostrum pertinet institutum; nimirum hunc locum per accommodationem nullius esse momenti ad veritates, & dogmata nostræ fidei comprobanda: quia sub ea litera nec primarie, nec secundarie, ex mente Spiritus sancti sensus ille continetur: Hoc vero dixerim, quando accommodantur verba, & sententia solum: historiarum enim accommodationes, ex quibus ducitur argumentum, quod ab exemplo aut à simili vocatur, præterquam quod plurimum valent ad persuadendum amorem virtutis, & odium peccati, in morali quoque materia efficaciter conducunt ad demonstrandum, quidnam liceat, vel prohibeatur sit. Hoc genere argumentandi vsus est Christus Lucæ 6. vbi exemplo Danidis, qui ob instantē necessitatem panes propositionis comedit, excusauit factum suorum discipulorum, & à malitia Phariseorum defendit: deducens inde verum intellectum præcepti de obseruatione Sabbathi. Hoc eodem modo in 2. l. de Adorat. imag. disp. 5. c. 2. probauimus, cultum, & honorem rerum inanimatarum sanctum esse, eo quod ex præcepto Domini arca testamenti in veneratione, & honore semper fuerit. Contra vero ea, quæ adducunt hæretici ab exemplo, ad probandum non licere cultum, & adorationem Sæctorum, quæ primo aspectu aliquid probare videntur, à nobis sufficienter explicata sunt lib. 1. d. 5. cap. 3. & sic in omnibus alijs materijs, de hoc modo Scripturæ per accommodationem, sententiam est.

DISPUTATIO XV.

Quid sit sensus literalis.

Sententia Lyrani. cap. 1.
Opinio Abulensis. c. 2.
Verior sententia de sensu literalis. cap. 3.
De sensu literalis parabolarum. c. 4.
Corollaria præcedentis doctrine. c. 5.
Regula ad eruendum sensum literalem. c. 6.

F. CAP.

Accommodatio
dicitur explicatio
causæ Pauli.

Sensus accommodatus, hoc primarie, & secundarie est ex mente Spiritus sancti.

17. Historiarum accommodationes quantū valent.

Historia quando per accommodationem affertur, inter mysticam sensum & accommodationem.

16. Ex populo Christi per accommodationem sensum rebus adducit.